

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 326/08-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., Ž., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 a čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 12/07 zo 7. novembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2008 doručená sťažnosť P. L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich práv podľa čl. 6 ods. 1, 2 a 3 a čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 To 12/07 zo 7. novembra 2007.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozhodnutím Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 T 1/2005 zo 7. januára 2007 uznaný vinným

zo spáchania trestného činu vraždy v troch prípadoch podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. a), b) a j) Trestného zákona a pre trestný čin nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody na doživotie v tretej nápravno-výchovnej skupine. Toto rozhodnutie bolo najvyšším súdom 7. novembra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 12/07 potvrdené tak, že odvolanie sťažovateľa bolo zamietnuté.

Sťažovateľ uviedol, že krajský súd bol proti nemu zaujatý a neumožnil mu vykonať všetky dôkazy v jeho prospech a tie dôkazy, ktoré mal k dispozícii, vyhodnotil v jeho neprospech. Uviedol, že spoluobžalovaní J. B. a L. A. odmietli vypovedať na ústnom pojednávaní, preto krajský súd vychádzal len z ich prechádzajúcich výpovedí. Poukázal pritom na ich nehodnovernosť vo výpovediach, pretože v priebehu vyšetrovania často menili výpovede a vypovedali proti nemu až po vzájomnej dohode. Zdôraznil, že priamy dôkaz, že skutok spáchal, sa nikdy nenašiel a súdy vychádzali len zo svedeckých výpovedí spoluobžalovaných. Navrhoval na krajskom súde dôkazy, tie však neboli vzaté do úvahy, mohli však byť použité v jeho prospech. Preto bol toho názoru, že celé konanie bolo neobjektívne, a tak došlo k porušeniu jeho ľudských práv a základných slobôd.

V sťažnosti sťažovateľ uviedol, že v jeho veci bolo síce prípustné dovolanie a návrh na obnovu konania, a z týchto dôvodov ústavný súd jeho sťažnosť už raz odmietol pre nedostatok svojej právomoci, ale keďže všeobecné súdy zjavne pochybili a nerešpektovali najzákladnejšiu zásadu trestného konania, ktorou je „in dubio pro reo“, v jeho trestnej veci opätovne napáda rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/2007 zo 7. decembra 2007.

Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd vo veci vydal tento nález:

„Odvolací súd (Najvyšší súd SR) zamietnutím odvolania navrhovateľa v konaní č. 1 To 12/07 porušil práva P. L., nar. ... bytom Ž., ..., t. č. v ÚVTOS ... zaručované v čl. 6 ods. 1 Dohovoru v spojení s čl. 6 ods. 2 Dohovoru a aj práva zaručované v čl. 5 ods. 1 písm. a) Dohovoru.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 07. 11. 2007 zn. 1 To 12/07 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Najvyšší súd je povinný uhradiť trovy právneho zastupovania. “

II.

Podľa čl. 124 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Podstatou časti sťažnosti sťažovateľa je opätovné porušovanie práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/07 zo 7. novembra 2007.

Podľa ustanovenia § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka *res iudicata*), okrem prípadov,

v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd v predmetnej veci zistil, že sťažovateľ mu už predtým - 27. novembra 2007, doručil podanie, ktoré sa týkalo toho istého konania vedeného najvyšším súdom, ktoré už posudzoval ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti proti postupu najvyššieho súdu 22. apríla 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 186/08 tak, že jeho sťažnosť odmietol pred nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie, pretože sťažovateľ v danom prípade nevyužil dovolanie ako dostupný a účinný prostriedok nápravy podľa § 371 ods. 1 písm. a) až l) zákona č. 310/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Ten istý nárok na ochranu ústavnosti uplatnil sťažovateľ aj v tomto konaní. Tvrdí, že boli porušené jeho práva zaručené v čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/07 zo 7. novembra 2007.

Z týchto skutočností vyplýva, že ústavný súd by mal opätovne konať a rozhodovať vo veci, o ktorej už rozhodoval.

Vychádzajúc z tohto názoru považuje ústavný súd predmet konania v tejto veci za rovnaký s predmetom konania vo veci sp. zn. II. ÚS 186/08 (ako aj petit, ktorým je ústavný súd v zmysle § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný).

Keďže v tejto veci sa sťažovateľ už predtým obrátil na ústavný súd a jeho sťažnosť v časti proti uzneseniu najvyššieho súdu už bola predmetom skúmania pred ústavným súdom, ktorý už o nej rozhodol (v konaní vedenom pod sp. zn. II. ÚS 186/08), nemal inú možnosť, ako jeho sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde pre jej neprípustnosť.

2. Pokiaľ sťažovateľ navyše namieta, že uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 12/07 zo 7. novembra 2007 a predchádzajúcim nezákonným a pochybným postupom

Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 T 1/2005 zo 7. januára 2007 bolo porušené jeho základné právo na prezumpciu neviny a všeobecné súdy v ňom nerešpektovali základnú zásadu trestného konania „in dubio pro reo“, ústavný súd nemal inú možnosť, ako odmietnuť jeho sťažnosť v tejto časti pre oneskorenosť.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 110/03). Z uvedeného je zrejmé, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. III. ÚS 114/03, IV. ÚS 236/03, II. ÚS 136/06).

Z tejto časti sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ požaduje vysloviť porušenie označených práv podľa dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zo 7. novembra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 12/2007, ktorý podľa zistenia ústavného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 1 T 1/2005 zo 7. januára 2007 nadobudol právoplatnosť už 7. novembra 2007. Rozhodnutie najvyššieho súdu bolo síce doručené sťažovateľovi až 10. januára 2008, ale o jeho obsahu sa sťažovateľ musel dozvedieť od svojho právneho zástupcu, ktorý sa zúčastnil verejného zasadnutia na najvyššom súde už skôr, pretože 27. novembra 2007 podal ústavnému súde proti tomu rozhodnutiu najvyššieho súdu prvú sťažnosť a v konaní bol navyše zastúpený právnu zástupkyňou.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že v čase, keď ústavnému súde bola doručená druhá sťažnosť sťažovateľa, t. j. 6. júna 2008, nepochybne už uplynula

dvojmesačná lehota uvedená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde pre tento typ konania pred ústavným súdom, a preto jeho sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2008